

VASÁRNAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falú” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által előírtak szerint: „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 5, félévre 2.50, negyedévre 1.30 P.

Külföldre egész évre 10, félévre 5, negyedévre 2.60 P.

Országos érdeklődés mellett tartotta meg a „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMŰVES SZÖVETSÉG igazgató-választmányi ülését és közgyűlését

Antal István nemzetvédelmi és propaganda miniszter a szociális gondolat helyes értelmezéséről

A közgyűlés a falu társadalma nevében állástfoglalt a gazdasági társadalom és a szövetkezetek elleni támadásokkal szemben

A „Falú” Magyar Gazda és Földműves Szövetség által július hó 22-re összehívott igazgató-választmányi ülés és évi rendes közgyűlés iránt, — a magyar mezőgazdaságra háruló hatalmas feladatokra és a rendkívüli idővel együttjáró súlyos kérdésekre való tekintettel — valóban országos érdeklődés nyilvánult meg. A magyar szövetkezeti és agrárélet kiválósá-

gain, a hivatalos tényezők, szövetkezeti és agrárintézmények képviselőin kívül nagy számban jelentek meg a Szövetség vidéki gazdakörének és főlkszerveinek kiküldöttjei is, hogy meghallgassák érdekképviseleti szervük, a Falú-Gazdaszövetség múltévi működéséről és jövő terveiéről számot adó üléseinek lefolyását.

A nagyjelentőségű gazdasági megmozdulás jelentőségét meg-

sokszorozza az a tény, hogy annak keretében felszólalt Antal István dr. nemzetvédelmi és propagandaminiszter is, aki a magyar szociálpolitika lényegét ismertette naggyhatású beszédében.

Az ülések lefolyásáról és az azokon elhangzott beszédekről az alábbiakban számolunk be:

az igazi kereskedelemnek nem szabad — csak az árak felhajtása és egységes hasznának biztosítása érdekében — fölöslegesen a termelés és fogyasztás közé ékelődni.

Rámutatott egyes jelenségekre, amelyek azt igazolják, hogy a most kialakuló új kereskedőgeneráció egyik-másik tagja nem az árak jóságával, szolid árkalkulációval akarja létét biztosítani és létjogosultságát bebiztosítani, hanem átlami támogatással, monopopolisztikus elnyők kihasználásával és a versenytárs — a szövetkezetek — kiküszöbölésével. Kívánatosnak tartja, hogy

jelöljék ki a szövetkezetek és a kereskedelem munkakörét.

Rámutatott arra, hogy Magyarország gazdasági életére az ipari exportnak éppen olyan jelentősége van, mint a mezőgazdaságnak. A kereskedelemre vár az ipari exportnak kelet felé való megszervezése, míg a nyugat felé irányuló mezőgazdasági export lebonyolítására csak a magasabb erkölcsi tartalommal teltett és a piac szükségleteit is figyelembevevő szövetkezeti hálózat alkalmas. Ezeket az adatokat kell a gazdasági miniszterek elé tárni.

AZ IGAZGATÓ-VÁLASZTMÁNY ÜLÉSE

Az igazgatóválasztmányi ülésén és a közgyűlésen többek között a következők jelentek meg:

A földművelésügyi minisztérium részéről Imrédy Dezső min. osztálytanácsos, az érdekképviseleti ügyosztály vezetője; a Községi Jegyzők Országos Egyesülete részéről Pogány József dr. főtitkár; az Országos Központi Hitelszövetkezet és a községi hitelszövetkezetek képviselőitében Wanke Gusztáv, Simon Pál és Perczel Tibor igazgatók, Kelemen Pál osztályigazgató és Pintér Miklós felügyelő; a Hangya Központ képviselőitében Kéler György igazgató; az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ képviselőitében Paulay Ferenc igazgató; a Gazdák Biztosító Szövetkezete képviselőitében Kápolnás Ödön igazgató; a Futura képviselőitében Ormay Pál dr. titkár; Zsivanovits Béla, a Pestvármegyei Gazdasági Egyesület képviselőitében; az igazgató-választmány számos tagja; továbbá több gazdakör és község kiküldöttje vettek részt a közgyűlésen.

Az igazgató-választmányi ülést néhány szóval nyitotta meg Mayer János elnök; a jegyzőkönyv vezetésére Mayer Emil főtitkárt, hitelesítésére Czifra Kálmán dr. főispánt és Weis Istvánt kérte fel, majd kegyeletes szavakkal emlékezett meg F. Szabó Géza ny. főispán, a Szövetség néhai igazgató-választmányi tagjának elhunytáról, akinek emlékét jegyzőkönyvben örökítette meg az igazgató-választmány.

Ezután Szekeres László dr. ügyvezető-igazgató, gazdasági főtanácsos terjesztette elő a Szövetség 1942. évi működéséről szóló jelentést, amely részletesen felsorolja a Szövetség faluszervezési munkájának és érdekvédelmi tevékenységének eredményeit, a szociális feladatok részleteit, valamint a Szövetség belső életére vonatkozó adatokat. (A jelentést egyébként a VASÁRNAP következő számaiban teljes terjedelmében ismertetjük.)

Ujlag leszegte a magyar szövetkezeteknek azt az álláspontját, amely a kereskedelem szükségességét elismerte, azonban hangsúlyozta, hogy

tek magasabb erkölcsi tartalommal teltett üzleti politikája nélkülözhetetlenül teszi a szövetkezeteket. Rámutatott arra, hogy a Szövetség kezdeményezzen és szervezzen akciót olyan irányban, hogy a mezőgazdasági szövetkezetek állásfoglalását a gazdasági miniszterek előtt kifejtse.

Mille Géza ny. mezőgazdasági kamarai igazgató (Győr) szólalt fel ezután. Javasolta, hogy a választmány fejezze ki melegen elismerését a Szövetség elnökségének, tisztikarának a nagy nehézségek között kifejtett eredményes munkájáról.

Rámutatott ezután annak a szükségességére és időszerűségére, hogy

MILLE GÉZA:
Biztosítani kell az érdekképviseleti szervek közti együttműködést

az érdekképviseleti szervek munkaköre rendeztessek az együttműködés intézményes biztosítása érdekében.

Nagy önismeréssel emlékezett meg a Szövetségnek a külföldi gazda- és szövetkezeti kapcsolatok kimélyítése érdekében kifejtett munkájáról.

Krisztián Imre v. o. gy. képviselő (Kápolna), az elnök, az ügyvezető

MAYER EMIL főtitkár:

Belső ügyek

Az évi jelentés egyhangú elfogadása után Mayer János elnök köszönetet mondott az elhangzott

igazgató és a tisztikar érdemeit méltatta. Malcoms Gyula báró javasolja, hogy

a Szövetség tegyen lépéseket a községi jegyzők tehermentesítése érdekében;

Molnár Antal Gábor (Tokaj) kérte, hogy azokban a községekben, amelyekben a Szövetségnek főlkszervei vannak, de szövetkezeti intézmények még nem működnek, a Szövetség fokozott erővel szervezze meg azokat. Mint a Szövetség egyik legeredményesebben működő főlkszerveinek, a tokaji faluszövetségnek vezetője hátszerelettel emlékezett meg a Szövetség vezetőségének munkájáról és hangsúlyozta, hogy

a falu népe egységesen áll munkájában a kiszadattársadalom hivatott vezére, Mayer János és munkatársai mögött.

KRÚDY FERENC:

Keresztény és nemzeti politikát szövetkezetek nélkül, szövetkezeteket nemzeti keresztény agrárpolitika nélkül folytatni nem lehet...

A nagy érdeklődéssel fogadott jelentéshez elsőként Krúdy Ferenc, a képviselőház alelnöke, a Falú-Gazdaszövetség társelnöke szólott hozzá.

Meleg elismeréssel emlékezett meg az évi jelentés kapcsán a Szövetség munkásságáról, különösen a szövetkezeti hálózat kiszélesítése érdekében kifejtett fáradozásairól.

A szövetkezetek ellen legutóbb elhangzott alaplatlan támadásokat megemlítve leszegte, hogy keresztény és nemzeti politikát szövetkezetek nélkül éppen úgy nem lehet csinálni, mint ahogyan szövetkezeteket nem lehet vezetni keresztény, nemzeti agrárpolitika nélkül. Hangsúlyozta, hogy a szövetke-

felszólalásokért, majd Mayer Emil főtitkár terjesztette elő a zárszámadást és költségvetést, amelyeket

egyhangúlag elfogadott az igazgató-választmány.

Czermann Antal dr. ügyvezető igazgató ismertette ezután az alapszabályok módosítására vonatkozó előterjesztést, majd Mayer János elnök bejelentette, hogy az

CZERMANN ANTAL DR.:

A Szövetség tovább folytatja szociális programjának megvalósítását

Czermann Antal dr. ügyvezető alelnök ezután bejelentette, hogy a Falu-Gazdaszövetség gondoskodni kíván a magyar földművelő társadalom szociális gondozásáról, a rendelkezésére álló állapot felhasználásával. Megállapította, hogy minden foglalkozási ág, minden társadalmi réteg üdülőkét létesít az ország különféle fűrdőhelyein. Orvosi és statisztikai megállapítások szerint a magyar falu népének legtöbb

ANTAL ISTVÁN DR.:

A magyar szociálpolitika egyik legnagyobb feladata a mezőgazdasági népesség szociális gondozásának korszerű kiépítése

A Czermann Antal dr. ügyvezető alelnök által előadottakhoz Antal István dr. nemzetvédelmi propagandaminiszter szót hozzá elsőnek. A falu szociális problémáiról szólva hangsúlyozta, hogy

a magyar szociálpolitikának az egyik legnagyobb feladata az elkövetkező időkben a mezőgazdasági dolgozó népesség szociális gondozásának korszerű kiépítése.

Ez a probléma áll ezidőszert a kormány szociális terveinek középpontjában. A miniszterelnök úr többször bejelentette volt, hogy az egyik legfontosabb teendője a kötelező mezőgazdasági betegbiztosítás ügyének tető alá hozása. Az erre vonatkozó törvényjavaslat már az előkészítésnek igen előrehaladott állapotában van. E törvényjavaslatból kiérődő szellem általában az a szellemiség, amely az ország szociálpolitikai törvényhozását eddig is jellemezte: a dolgozó, termelő magyar ember erkölcsi értékének előtérbe helyezése és az értékeknek a modern szociális gondozás eszközeivel való körülbástyázása. Felhívta hallgatói figyelmét arra, hogy bár szociális tekintetben a magyar államvezetés az elmúlt esztendőknél során a nagyjelentőségű alkotások egész sorát hozta létre, de ezek megítélésénél talán nem is maguknak az alkotásoknak a ténye a fontos, hanem a segíteni, a fejleszteni, az emelni, a tökéletesíteni akarásnak az a szelleme és szándéka, amely ma a magyar államigazgatásnak minden ágazatát áthatja és annak minden egyes funkcióját szociális tartalommal tölti be.

A magyar alkotmány — mint ismeretes — a magyarság nemzetalkotó géniuszának szerves alkotása, amelynek fejlesztése ezer év óta a természetesen evolúció törvényszerűségei szerint történik. Az emberi eszmék fejlődésének minden korszaka rányomta és rányomja a maga sajátos bélyegét alkotmányunk szellemére és fejlődésére. A mai kor a szociális eszme kora, ennélfogva a magyar alkotmányosság fejlődése is a mostani időkben

elnöki tanács az elhunyt F. Szabó Géza igazgató-választmányi tag helyére Mayer Károly dr. miniszteri tanácsos megválasztását javasolja. Úgy ezt a javaslatot, mint azt, hogy a kisorsolaudó igazgató-választmányi tagok tagságát hosszabbítsa meg a választmány, egyhangúlag fogadták el.

szenvédést a reumatikus bajok okozzák, a terv éppen ezért az, hogy Hajdúszoboszlón üdülőkét létesítsen a Szövetség. Az ingatlan már meg is vásárolta és felhatalmazást kért a további intézkedések megtételére.

A nagyjelentőségű bejelentést nagy lelkesedéssel fogadta az igazgató-választmány és a kért meghatalmazást egyhangúlag megadta.

szociális sínpáron halad előre. Azok a szociális alaptörvények, amelyek a magyar törvényhozás az elmúlt esztendőknél során alkotott és amelyek a polgári jogegyenlőség gondolatát a szociális jogegyenlőség irányában fejlesztették tovább, a magyar alkotmányosság történetében olyan fontos momentumok, mint amilyenek a maguk

MAYER JÁNOS:

A falu népe mindenkor híven fogja teljesíteni köteleességét...

Antal István miniszter nagy tapsal és éljenzéssel fogadott beszéde után Mayer János elnök mondott köszönetet Antal István dr.-nak a magyar szociálpolitika útját kijelölő beszédéért. Rámutatott arra, hogy

a Falu-Gazdaszövetség mindenkor nagy súlyt fektetett annak a megértésére, hogy a közület nem teljesítheti feladatát az egyesekkel szemben akkor, ha az egyesek nem teljesítik köteleességüket a közösséggel szemben. A Falu-Gazdaszövetség munkaszabályában soha nem lépett arra az útra, amely ugyan talán ideig-óráig

korában a 48-as törvények voltak. Ezután a miniszter arra hívta fel hallgatói figyelmét, hogy a szociális kérdések taglalásánál ne mulasszák el a szociális köteleességek szempontjait hangsúlyozni, mert

erőteljes szociálpolitikát csak fokozódó munkatempó, nagyobb munkateljesítmény, fejlődő termelés és erősödő gazdasági élet mellett lehet csinálni. Ehhez pedig a dolgozók részéről áldozatkészségre, munkafegyelmre, szilárd munkamorálra és fokozott kötelezettség-teljesítésre van szükség. Különösen fontos ez falusi viszonylatokban, hiszen az ország gazdasági élete a maga esodátalosan fejlődő, magas színvonalú ipara mellett is még mindig a mezőgazdaságon és a mezőgazdasági népesség munkateljesítményén nyugszik.

Óva intette hallgatóit attól, hogy áldozatai legyenek a szociális demagógiának, amely a szociális kérdések előtérbe helyezésénél csupán az igények fokozását tudja hangsúlyozni, de nem tudja vagy nem akarja észrevenni a szociális problémák megoldásánál a kötelezettség-teljesítés fokozásának elsőrendű momentumát, amely a nemzet e súlyos megpróbáltatásának ideje alatt a munkateljesítménynek nem csupán a fenntartásában, de az elérhető maximumra fejlesztésében áll.

A Faluszövetség egyik legfontosabb feladata — fejezte be szavait a miniszter — a következő hónapokban az kell legyen, hogy e köteleesség-teljesítés és áldozatok vállalásának vonalán erőteljes felvilágosító tevékenységet folytasson ki az ország egész közvéleménye, főként pedig a falu társadalma között.

népszerűnek tűnhetik és amely az igények felkeltésében és állandó fokozásában merül ki, hanem alkotó munkára törekedett, mindenkor rámutatva a közel, a nemzettel szembeni köteleességekre. Örömmel állapította meg, hogy a Szövettségnek ez a munkája a falu népe részéről megértéssel találkozik és ezen az alapon lezárta az a meggyőződését, hogy a falu népe mindenkor híven fogja teljesíteni köteleességét.

Az elnök lelkesedéssel fogadott beszéde után az igazgató-választmány ülést berekesztette.

A FALU-GAZDASZÖVETSÉG KÖZGYŰLÉSE

A nagy érdeklődés mellett lefolyt igazgató-választmányi ülés után a közgyűlés megtartására került a sor. Mayer János elnök a jegyzőkönyv vezetésére Mayer Emil főtitkárt, hitelesítésére Mutschbacher Emilt és Imrédy Dezsőt kérte fel; a közgyűlés lelkes ünnemlése közben emlékezett meg Krudy Ferenc társelnök, képviselőházi alelnök leg-

MAYER JÁNOS:

A háborús áldozatvállalás legnagyobb terhét a falusi nép hordozza a vállán!

— Ezidei rendes közgyűlésünk a világháború negyedik évében talál bennünket. A háborús viharok által veszélyeztetett ország a negyedik esztendőben még fokozottabb nehézségekkel küzd, de ugyanakkor minden egyes polgárát még nagyobb erőifejtést,

magasabb kitüntetéséről, Fabinyi Tibor miniszteri tanácsos miniszteri osztályfőnökké és Schandl László miniszteri tanácsosa történt kinevezéséről, majd kegyeletes szavakkal szolt F. Szabó Géza elhunytáról, akinek emlékét a közgyűlés jegyzőkönyvileg örökölte meg.

Mayer János elnök ezután elnöki megnyitójában a következőket mondotta:

Gazdaságpolitikánk feladatai

— A miniszterelnök és a pénzügyminiszter urak egy hónappal

ezelőtt Szegeden a nagyfontosságú gazdaságpolitikai intézkedések egész sorozatát jelentették be.

A mai gazdaságpolitika vezérelve: az egész gazdasági életnek a honvédelem szolgálatába való állítása. A z első feladata: a termelés teljesítőképességének fenntartása és fokozása; a második: a közzéállítás zavartalan működése, továbbá az árak, fizetések, munkabérek adók arányossága és megrögzítése; végül a harmadik feladat: a széles néprétegnek jogos szociális igényeinek kielégítése, de ugyanakkor a dolgozók részéről fokozottabb munkateljesítmény, szigorúbb munkafegyelm és nagyobb áldozatkészség elvárása.

— Mélyen Tisztelt Közgyűlés! Meg kell állapítanunk, hogy

a földművelő és gazdátársadalom mindezeket a szempontokat magáévá teszi és a reáviró feladatok elvégzését készséggel vállalja.

Nincs kétség ugyanis aziránt, hogy a nemzet fennmaradásáról vagy pusztulásáról; a boldogabb jövő kivívásáról vagy egy második trónomi sorsba való zuhanásról van szó.

A földművelő és gazdátársadalom tisztán látja, hogy valamilyen a hátsó front katonái vagyunk és köteleességünk erőnk megfeszítésével dolgozni azon a helyen, ahová a magyar sors állított bennünket. Tudja azt is, hogy a hátsó front katonáinak tisztességéről, becsületről kell tanúbizonyságot tenniük, az egyéni érdekek háttérbe szorításával és fegyelmzett magatartást kell tanúsítaniuk a fronton küzdő katonák példáját követve.

— A terménybeszolgáltatás során bizonyosan sokan lesznek, akik kedvezőtlen időjárás, elemi csapások, nem helytálló katasztrófa osztályozás és az extenzív gazdálkodásban rejlő hátrányos helyzet miatt nem tudnak majd eleget tenni beszolgáltatási kötelezettségüknek. Bár a közzéadási miniszter úr kíméletes bánásmódot ígért ilyen esetekre,

ez alkalommal is hangsúlyozottan kérnünk kell az eljáró közegetől, vegyék legmesszebbmenően figyelembe a méltányosság szempontjait és gondosan mérleget, hogy mikor és milyen mértékben szükséges a megtorlás fegyveréhez nyúlni.

Ugyanis kiszámíthatatlan veszélyt rejtené magában, ha az új terménybeszolgáltatási rendszer rideg rendszeti ügygyé, sőt zaklatással járulna.

Az iparcikkék elosztása

— Mélyen Tisztelt Közgyűlés! A gazda élete azonban nemcsak termelésből és nemcsak terménybeszolgáltatásból áll. Az élet minden terén követelheti a maga jogait és az élet fenntartásához nélkülözhetetlen szükségletekről előbb vagy utóbb, de valamiképpen gondoskodni kell.

— Előtérbe lép tehát annak a problémának mielőbbi megoldása, hogy az ipar által előállított javak helyes elosztása megszerveztessék, a közszükséglet céljaira szolgáló iparcikkék, ha korlátozott mértékben, de mégis csak eljussanak a reászoruló falusi fogyasztóhoz és az iparcikkék ára arányossátsáék a mezőgazdasági termények és termékek legutóbb megállapított áraival, amelyek egyébként nem elégtettek ki mindenkit.

A közzéadási miniszter úr az iparcikkék kérdéséről általánosságban már több ízben nyilatkozott; a földművelő társadalom várakozással tekint a megteendő részletes intézkedések elé.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfityesztés a 16 érvényesen védett

RÁKOSHEGYI BAKTÉRIUMÖLŐ

nélkül. Kapható és megrendelhető csak **AULITZKY OTTÓ** Budapest, VII., Dobány-utca 31. I/sz. 2/a. Árak demyónnát ab Budapest.

5	10	15
10.46	20.00	29.54

Tanulmányos prospektus a lap olvasóinak ingyen

szeforrás ellen súlyos bünt jelent mindenfajta, a falu népet rágalmozó magartatás.

A nagyhatalmú elnöki megnyitó elhangzása után a közgyűlés eltekintett az előzőleg megtartott igazgató-választmányi ülésen felolvasott évi jelentés, 1942. évi zárszámadás és 1943. évi költségvetés ismertetésétől és azokat egyhangúlag tudomásulvette, megadva a felmentvényt.

Ugyancsak egyhangúlag járult hozzá a közgyűlés az elnöki-tanácsi igazgatóválasztmányi és számvizsgálóbizottsági tagok választására vonatkozó előterjesztéshez, majd a határozati javaslat betervezésére került sor.

Közellátás

— A közellátási kérdésekről szólva, reá kell mutatni arra a tengernyi akadályra, amelyet a hatóságok építkezésekhez szükséges anyagkiutalások elé gördítettek. Nehogy félreértés essék, nem nyelelmi szempontokat, vagy főlős lökések befektetését szolgáló építkezésekről van szó, hanem néhány száz, néhány ezer téglát vagy cserépet juttatásról van szó, hogy egy orkánpusztította ház teteje megjavítható, egy rozogant épület beomlott fala felhúzóssék, vagy egy dűlőzöld iskolapülete, amely a gyermekek életét veszélyeztetett, renoválással és így tovább. De ilyen, halasztást nem tűrő esetekben is, főmérdek utánjárás és hónapokig tartó kilineselés után a kérelmezőnek ridog elutasításban van része azzal a megfellebbezhetetlen indoklással, hogy anyag pedig nincs, mert katonai célokra lefoglalják. Ugyanakkor azonban zűgforgalomban, fekete áron minden bőven kapható! Ezen a tarthatatlan helyzetben mindenképpen változtatni kell;

vette tudomásul, hogy a földmívelésügyi miniszter úr a mezőgazdasági munkavállalók betegség esetére szóló biztosításának megvalósítását napirendre tűzte,

hogy ezzel is csökkentse azt a diszparitást, ami az ipari és mezőgazdasági munkásság szociális gondozása terén fennáll. Hír szerint a törvényjavaslat már elkészült, de még mielőtt a nyilvánosság megismerhetné volna, elmentéses felfogások útközpontjába került. A földmívelésügyi miniszter úr törvényjavaslata a betegség esetére szóló biztosítási ágazat bevezetését természetesen az

Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet

keretében kívánja megoldani; ezt az intézményt ugyanis annakidején a mezőgazdasági lakosság különleges életkörülményeinek figyelembevételével szervezték meg. Ezzel az elgondolással szemben

Tiltakozás a faluelles hangulat szitása ellen

— Mélyen Tisztelt Közgyűlés!

Végül meg kell emlékeznünk arról, a faluelles hangulatról és beállított ságról, amellyel a fővárosban lépten-nyomon találkozunk az ember. Ez a hangulat a fogyasztók élelmiszeri nehézségeiből, irigységből, okatlan általánosításból és megmondolatlán kijelentésekből táplálkozik. Unos-untalan halljuk, hogy a parasztot felveti a pénz, a paraszt részegre keresi magát és egyre-másra rakja a bankókat a ládafalába.

Mélyen Tisztelt Közgyűlés!

A háború természetrajzához tartozik, hogy eszökken a kínálat és emelkedik a kereslet; ennél fogva az árak emelkednek és a termékek bizonyos hányada a zűgforgalomban illegális árakon keres elhelyezkedést. Mindez az egész gazdasági életre vonatkozik; mezőgazdaságra, iparra, kereskedelemre egyaránt és ezt a jelenséget, amelynek kárvalóttja a fix fizetésből élő társadalmi réteg, kiirtani sehoh sem sikerült.

— A zűgforgalom, a fekete piac tehát a háború velejárója, amellyel mint jelenlévő rosszal számolni kell. De mégis csak hallatlan rövidlátás, vagy rosszindulat fűti azt az embert, aki a fekete piac felidézését, fenntartását és felvirágoztatását kizárólag a falusi nép nyakába varrja vagy egyesek üzelmeliért a gazdaságtársadalom egyetemét teszi felelőssé. A Falu-Gazdaszövetség a földmívelő- és gazdaságtársadalom nevében a legnagyobb határozottsággal viszszautasítja az ilyen vagy hasonló inszinnuációkat és tiltakozik ellene, hogy megmondolatlán elemek a faluelles hangulatot szítsák, sőt kikéezzék. Ezek a rágalomhadjáratok úgysem fogják elhomályosítani azt a kétségvonhatatlan

más kormányzati tényezőkre szívesebben látnák, ha az új biztosítási ágazat az OTI keretében kerülne megvalósításra. Az 1938-ban visszatért felvidéki területeken a mezőgazdasági munkavállalók szociális biztosítása még ma is az OTI keretében történik és a bőven rendelkezésre álló tapasztalatok azt igazolják, hogy az ottani biztosítás lényegesen drágább, bizonyultabb és sem a munkaadó gazdát, sem a munkavállaló mezőgazdasági munkást nem elégíti ki. Az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet, mint közügyemű, jelentősen olcsóbb és egyszerűbb ügyvitellel dolgozik és kifogástalanul betölti a hivatását.

— A gazdátársadalomnak tehát részen kell lennie és saját jól felfogott érdekében azt a kívánását kell érvényre juttatnia, hogy a mezőgazdasági munkásság betegség esetére szóló biztosítását a földmívelésügyi minisztérium fennhatósága alá tartozó OMBI keretében szervezzék meg.

tényt, hogy a háborús áldozatvállalás legnagyobb terhét a falusi nép hordozza a vállain. Tessék tehát tudomásulvenni, hogy a nemzet belső békéjének megóvása, a nemzet erőinek teljes kifejtése és a nemzeti célok érdekében való össz-

SZEKERES LÁSZLÓ DR.:

Határozati javaslat a legsúlyosabb gazdakérdések megoldására

Szekeres László dr. gazdasági főtanácsos, ügyvezető-igazgató terjesztette elő a határozati javaslatot.

HATÁROZATI JAVASLAT

1. A Falu-Gazdaszövetség közgyűlése megállapítja, hogy az a gazdasági erkölcs, amely az agrárszövetkezeti mozgalom alapja, a háborus viszonyok közt a leghatásosabban biztosítja a közekek és tisztesség feltétlen érvényesülését. Az agrárszövetkezetek ellen bármilyen oldalról érkező támadásokat a falusi nép a legnagyobb erővel visszautasítja s a szövetkezetek számára a kormányzattól nem kér mást, csak egyenlő elbánást, szervezkedési és működési szabadságot; olyan jogokat tehát, amelyek a gazdasági élet minden tényezőjét megilletik.

2. A Falu-Gazdaszövetség közgyűlése örömmel üdvözli a földmívelésügyi miniszter úrnak azt az elhatározását, hogy a mezőgazdasági szociálpolitika terén újabb, jelentős előrehaladásról kíván gondoskodni. A mezőgazdasági munkavállalók betegség esetére szóló biztosításának bevezetését a földmívelő társadalom a megoldásra váró agrárfeladatok vonalában első sorba helyezi és az új biztosítási ágazatot az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet keretei közé kéri beilleszteni.

3. A Falu-Gazdaszövetség közgyűlése köszönettel vette tudomásul a közellátási miniszter úrnak arravatkozó kijelentését, hogy az ipar által előállított közszükségleti cikkek igazságs és a célnak megfelelő elosztásáról gondoskodni kíván. A gazdaságtársadalom ennek kapcsán azt a kérelmet terjesztte elő, hogy a nélkülözhetetlen ruházati cikkekkel legelső sorban a reászoruló falusi nép elégtettesék ki és az igényjogosultság meghatározása a tényleges szükséglet alapján történjék meg.

4. A Falu-Gazdaszövetség közgyűlése ismétellen megállapítja, hogy a mezőgazdasági termékek és iparcikkek árának egyensúlyba hozása, a mezőgazdaság kárára mutatózó diszparitás kiküszöbölése igen nagy mértékben orvosolná a mai súlyos helyzetét. A falusi nép nyomatékosan kéri a földmívelésügyi, közellátási és pénzügyminisztérium urat, tegyenek megfelelő lépéseket a probléma gyökeres megoldása érdekében.

Végül Mayer János elnök annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a falu népe a mai áldását kérve hazánk boldogulandó, a közgyűlést berokszította.

a Falu-Gazdaszövetség munkálkodik ebben az irányban, de a mezőgazdasági érdeklőpöviselteknek együttes lépést is kell tenniük a kormánytól, kérve, hogy a földmívelő nép életfenntartási és termelői célokra lefoglalják. Ugyanakkor azonban zűgforgalomban, fekete áron minden bőven kapható! Ezen a tarthatatlan helyzetben mindenképpen változtatni kell;

Egyenlő elbánást a szövetkezeteknek

— Mélyen tisztelt Közgyűlés! Az élvonalban álló közellátási kérdések, a közellátás rendjének átszervezése és a kereskedelem állapítása alkalmat nyújtanak arra, hogy

az agrárszövetkezetek ismét — ezúttal kereszteni — jelszavak alatt — a támadások pergő tüzebe kerüljenek.

A földmívelő és gazdátársadalom a legnagyobb megütközéssel veszi tudomásul, hogy akadnak közéleti tényezők is, akik kétségbevonják a szövetkezetek létjogosultságát és állásfoglalásuk sérelmes intézkedésekben is megnyilvánul. Visszautasítja a falusi nép, még pedig a legnagyobb erővel, a kereskedelem, főként a közvetítő kereskedelem oldaláról érkező támadásokat is, amelyeknek rúgója és célja teljesen átlátszó. A földmívelő és gazdátársadalom a maga szövetkezeti számára a kormányzattól nem kér mást, mint egyenlő elbánást, valamint működési és szervezkedési szabadságának biztosítását. Olyan jogokat igényel tehát, amelyek a gazdasági élet minden tényezőjét megilletik, mert a magyar szövetkezetek nem hatalomra törnek, hanem csak arra törekszenek, hogy a bennük rejlő erőt a magyar nép és közérdek szolgálatába állítsák.

A mezőgazdasági biztosítás

— Mélyen Tisztelt Közgyűlés! A falusi nép a közelmúltban örömmel és megnyugvással

ARZOPÁC és PORZOL

szükségletét már most rendelje meg, mert a megrendeléseket a beérkezés sorrendjében szállítjuk le

porcsávázószer és **BIGRIOL** nedvespác

„AGRO“

Növényvédelmi és Mezőgazdasági r-t. Budapest, IV., Fehér hajó-utca 2. szám Levélcím: Budapest 4/34

GAZDATUDOMÁNY

A zsiszík irtása

A borsót és a lenesét a cséplés után zsiszíkelleníteni kell. Egyfelől azért, hogy a termés a zsiszíkíráras következtében ne váljon értéktelenné, másfelől, hogy a zsiszíkét általában is irtanak. Közvetben állami zsiszíkellenítőtelep van, ott a zsiszíkellenítés mindenkire kötelező.

A zsiszíkellenítés a cséplés és a magvak kiszáradása után azonnal eszközölkük és ne késlekedjünk vele egy napig se. Cséplés után ugyanis a borsó- és lenesemagyon még csak egy kis parányi, alig észrevehető pont áruja el, hogy oda a mag fejlődése közben egy parányi zsiszíklárva befurakodott. Kezdetben még a lárva csak aránylag kicsi odut vár magának a magban és így kevés tápanyaggal csökkentette a borsó értékét. Végül a még puhatestű és fehér színű lárva teste a megöles után úgy összezsugorodik, hogy a főtt borsóban észre se vehető. Ha azonban a zsiszík megöletésével késlekedünk, akkor időközben a puha lárva bő keményítők bogár fejlődik ki, mely kirágja a mag belsejét, a magfelületen nagy kerek ablak jelenik meg, a bogár kemény burka a főzés után is feltűnő marad és undorítóvá teszi a belőle készült ételt. Pontos a mielőbbi zsiszíkölés azért is, mert a cséplés után 2-3 héttel már a zsiszík meg nagyobb része a szabadba menekül és a jövő évben folytathatja az új vetésben káros munkáját.

Mintogy aratás után a tarlón is marad kipergetett szem, sőt egész hüvelyek is, a hüvelyesek tarlóját okvetlenül járassuk meg sertésekkel. Ezzel nemcsak értékes takarmányt mentünk meg sertésünk számára, hanem a zsiszíkirtást is tökéletesebbé tesszük.

Az őszi árpa

Az őszi árpa ezidén nagyon szép termést adott. Feltűnő ez különösen a tavaszi árpával szemben, mellyel nem lehet dicsekedni. Ez utóbbinak főoka az, hogy a tavaszi időjárás csapadékszegény volt. Régi megállapításunkban, hogy az őszi vetésű növények természetesen nem oly kockázatosak, mint a tavasziak. Az ősszel vetett növény ugyanis a több-kevesebb, de teljesen sohasem hiányzó őszi és téli csapadékok ki tudja használni és így fejlődésében a csapadékhány katasztrófális zavart nem okozhat. Ezzel szemben a tavasszal vetett növény meg növekvésének legelején talán kap valamit a télről elraktározott vízmennyiségből, de azután jön az esetleg már csapadékhányos május és június; így meg lesz fosztva a még serdülő növény legfontosabb életelemtől: a víztől.

Az idei aratás is megtanított bennünket arra, hogy az árpának őszi változatát, az őszi árpát nagyobb figyelemre méltassuk.

Régi tapasztalat, hogy az őszi árpa kedvező viszonyok közt bőven terem s ilyenkor a 20 métermázsás termés se ritkaság. Legnagyobb ellensége a hótalan és hideg tél, amikor esetleg kifagy. Napjainkban már ez se olyan agasztó, mert növény-nemesítőinknek sikerült olyan törzseket kiválasztani, melyeknek fagyállósága igen jelentékeny.

Augusztusi búzakamatkules. A Pénzügyminisztérium közölte, hogy a búzázóglevelekben folyósított és búzátértékre szóló kölcsönök törlesztésükre bevezetésénél és a búzázóglevelek kamatszélvényeinek beváltásánál folyó évi augusztusi havára egy métermázsás búzát átszámítási kules gyanánt 32,55 aranypengővel kell értékelni.

Minden gazdának tanulnia és haladnia kell...

A bőrvélyi (Szatmár megye) EMGE Gazdakör vasárnap gazdanapot rendezett, amelyen megjelent *Bárczay* János dr. földművelésügyi államtitkár is, ki beszédében többek között a következőket mondotta:

— Örömmel és szeretettel jöttem a bőrvélyi gazdatársadalom közé, mert itt a hazafiság és a haladás szellemének szerencsés összekapcsolását látom. A gazda hazafiságának tetteiben, a gazdakötelesegek teljesítésében kell nyilvánulnia. A felkészültség szavának kell eldöntenie, hogy a gazda eleget tett-e minden köteletségének, azoknak is, amelyeket nem írott törvény, hanem a magyar gazda hazafisága ír elő. Hallottam — szerencsére csak elvétel — olyan gazdakról, akik a maradiság szellemének káros folyamánként gyermeküket igyekeztek lebeszélni azoknak a módszereknek a követéséről, amelyeket az ifjabb nemzedék a gazdasági szakiskolákban vagy a teli gazdasági tanfolyamokon tanult. Egyes szórványosan előfordult esetekből kivánom a tanulságot levonni. Helyesnek tar-

tom, hogy a magyar ember nem hisz a szóbeszédnek, hanem az ajánlott újítások értékét csak akkor ismeri el, ha a javasolt módszereket kipróbálta. A földművelésügyi kormányzat a gazda helyett a hosszú kísérleteket elvégzi, eredményét leszári és gondoskodik arról, hogy az új, bevált módszerek a gazdák számára hozzáférhetőbbé váljanak. Ezzel kapcsolatban azonban

minden egyes gazdának is teljesíteni kell kötelességét, követnie kell azokat a tanácsokat, amelyeket az arra hivott és kötelességüket hiven teljesítő szakemberek neki adnak. — Minden gazdának tanulnia és haladnia kell, mert nélküli a magyar mezőgazdaság és ezzel az ország a népek erős versenyéből lemarad.

Nem szegény a tanulás. A jó pap, a jó mestermester és a jó gazda tanulóvelei az egész életet át tartanak. Hazatérítő magyar csak az lehet, aki felkészíti kötelességét a közösséggel, vagyis hazájával — és ezzel családjával és önmagával — szemben is.

Hatmillió pengő termelési jutalmat kaptak a Duna-Tiszaközi gazdák

A kormány a mezőgazdaság fejlesztése érdekében tudvalóvően a termelési jutalmat folyósított azoknak a gazdáknak, akik az őszi szántást idejében elvégezték, illetve fokozták kenyérgabona-vetésterületüket.

A Duna-Tisza-közén lévő 442 községből mindössze 43 község gazdái nem kapcsolódtak be a nagyjelentőségű akcióba, —

főként azért, mert a főváros közvetlen közelében vannak és leginkább gyümölcstermeléssel és kertgazdálkodással foglalkoznak.

Két község gazdái a termelési jutalom címén folyósított összegről a honvédség javára lemondtak,

három község igényelése elkészült a három község részéről a kiutalásban.

Termelési jutalom címén folyósított tételek végösszege közel hatmillió pengőt tesz ki,

amiből könnyű kiszámítani, hogy kb. 600.000 kat. hold terület után került kijelölésre a holdankinti 10—10 pengős jutalom.

Egyszerűsítik a földművelésügyi igazgatást

A Budapesti Közlöny július 25-i száma közölte a kormány rendeletét a földművelésügyi igazgatás egyszerűsítéséről és szakszerűségének előmozdításáról.

A rendelet szerint az egy törvényhatóságra, vagy ennél nagyobb területre rendezendő mezőgazdasági kiállítás és árumintavásár engedélyezési joga a földművelésügyi miniszter hatásköréből az Országos Mezőgazdasági Kamara hatáskörébe, a kisebb kiállítás engedélyezési joga pedig a törvényhatóság első tisztviselőjének hatásköréből a kerületi mezőgazdasági kamara hatáskörébe megy át.

A szőlészeti és borsászati felügyelőségek hatáskörébe megy át az új szőlők telepítésének engedélyezése.

Az erdőigazgatás hatáskörébe

kerül az erdőtörvény hatálya alá tartozó terület megállapítása, erdőnek, erdőgazdasági művelés alá való végleges kivonásának az engedélyezése eseteire illetően stb. A gazdasági albizottsági hatáskörébe megy át az erdőirtások társulati közgyűlés határozatainak jóváhagyása, ha ezek a határozatok tiz holdon aluli ingatlan elidegenítésére, ilyen ingatlan kiadására, illetve az erdőgazdasági egységesség kötésére, továbbá a társulat egyévi átlagos nyers bevételét meg nem haladó összegű kölcsönök felvételére és ezek jelzálogjogi biztosítására vonatkoznak.

A gazdasági felügyelőségek hatáskörébe megy át

a köztenyésztés céljára szolgáló apuállatok beszerzésével, tartásával, gondozásával kapcsolatos kedvezményeket, díjak és jutalmak engedélyezése.

„MÁTYÁS“ ZÚZÓ és „ZELENSKI“ SILÓTOLTÓ,

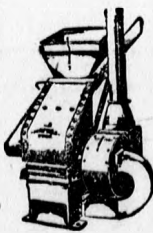
az egyetlen kalapácsos, késes rendszerű daráló, mely silóz is és tengeri szárat is tép. Alacsony fordulatszám

Egyéb „ZELENSKI“ gyártmányok:

teherautó, pótkocsik, lovas-, lakó- és öntöző kocsik, hegesztett szerkezetek, tűzfúcskendő targoncák, légórtalmi felszerelések

Gróf ZELENSKI RÓBERT GÉPGYÁR KFT.,

Pestszenterzsébet, Mikszáth-utca 18. :: TELEFON: 147-212, 347-566.

MINDEN HANGSZERT

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelepen. Budapest, VI./15. Király-utca 58-60.

Kérje st. sz. díjmentes árjegyzékemet.

A gazdasági albizottság hatáskörébe kerül bizonyos esetekben — ezeket a rendelet részletesen felsorolja — a legelzetési társulati közgyűlési határozatok jóváhagyása.

A törvényhatóság első tisztviselőjének hatáskörébe megy át a vizsgálo állatorvos kirendelése állatorvosokhoz. A jövőben az I. fokú állategészségügyi rendőri hatóság (főszolgabíró) helyett a járási (városi) állatorvos intézkedik a legelő fertőzőanyagok megállapítása, lépene, illetve serögő úszók elleni védőoltás elrendelése, sertéspestis elleni oltás engedélyezése, ebzárlat megszerzése miatt befogott állat hatóságai megfigyelés alá helyezése, valamint száj- és körömfájás esetében hasított körmü állatok mesterséges fertőzésének elrendelése ügyében.

A törvényhatóság első tisztviselőjének hatáskörébe megy át a közérdekből fenn tartandó társulati védművek jókárban tartására szükséges eszközök kivételének elrendelése. A vízügyi műszaki hivatal vezetőjének hatáskörébe kerül az árterületeken művelési módok megállapítása, a vízfürsültek működésével kapcsolatos területeken a vízrendészeti munkálatok végrehatásának elrendelése. A rendelet szerint

a gazdasági munkavállalók és a munkaadók között felmerülő és a közgazdasági hatóságok hatáskörébe tartozó vitás ügyekben, ha a követelés 500 pengőt nem halad meg, a törvényhatóság első tisztviselője végérvényesen határoz.

Azokban az ügyekben, amelyekben a miniszter hatáskörébe alsóbb hivatalokra száll át, jogorvoslatot biztosítanak a földművelésügyi miniszterhez.

A rendelet lehetővé teszi a földművelésügyi miniszternek, hogy a földművelésügyi minisztérium fogalmazói léteszmába okleveles mezőgazdákot is kinevezessen.

A kormányrendeletet a földművelésügyi miniszter külön rendelettel lépteti életbe.

Könyv az angorányul tenyésztéséről és hasznosításáról

Az angorányul tenyésztése, illetve az angoragyapú feldolgozása iránt mutatkozó érdeklődés és a mindinkább fokozódó bekapcsolódni szándékozók nagy tömege igazolja, hogy az angorányul tenyésztésének jelentősége megsokszorozódott.

A nagyközönség, a textilfeldolgozóipar és az illetékes hatóságok felismerve ennek a „nemes“ gyapúnak nemzetgazdasági jelentőségét, igyekeznek az angorányul tenyésztés potenciálját a mostaniak sokszorosára fokozni. Éppen ezért kell elismeréssel megemlíteni a Köves Gábor Zoltán mezőgazdasági szakirórtól, akinek most jelent meg az *Angorányul tenyésztése, takarmányozása — angoragyapú fonása, felbontása* című könyvének III. kiadása.

Hivatásos szakiró tollával megírt — és 27 eredeti felvétellel tarkított — könyvében érthetően közli a szerző — aki egyben több éves gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező tenyésztő — az angorányul tenyésztés, szaporítás, takarmányozás, ketroezés tudnivalóit, illetve az esetleges betegségek gyógyítási módját, valamint pontos leírást ad az angorányul gyapjának ápolása, nyírása, fonásának miként történéséről. A könyv beszerezhető a szerzőnél, Budapest, II., Csévay-utca 7. Ár: P 480.

MUSSOLINI LEMONDOTT

Badoglio tábornagy új kormányt alakított

A világháború eseményei

A magyar földműves népében búcsúznak a távozó Mussolinótól, nemzetünk igaz barátjától. Hogy mi ismertük, a föld népe állt legközelebb szívéhez. Szerette fajtáját, a föld népet, úgy, ahogy csak a hazájukért mindent feláldozó történelmi férfiak szoktak. Ezt az érzését minden alkalommal ki is fejezte. Mi sokszor szem- és fültanui voltunk annak, amikor a magyar gazdalfjakat valósággal elhalmozta szeretete jelével.

Mussolini igaz barátunk volt, attól a pillanattól kezdve, amikor a történelem ereje oda dobta egy negyvenhat milliós nép élére. Ő volt az első államférfi, aki a nemzetközi igazságához ragaszkodva, oda merte dörögni a világ fülébe, hogy „Igazságot Magyarországnak!” És az idők folyamán mindig tettekre váltotta nagy mondatát, valahányszor mód és alkalom kínálkozott a világot új-járendező időkben, fényesen igazolva, hogy „nem új, hanem régi barátja a magyaroknak“.

Mussolini lemondásának közvetlen okait nem tudjuk, ezt méltányolni a világtörténelem és az olasz nép feladata.

A magyar földműves milliók azonban sohasem felejtik el, hogy mit köszönhetünk, különösen a megpróbáltatás napjaiban, a Duce-nak. Földműves népünk tudja, hogy a hagyományos olasz-magyar barátságot, amely évszázadok kulturális, történelmi, de főleg vértanúsági pilléreire nyugszik, Mussolini nagy államférfiúi lángelmével még jobban megerősítette és kimélyítette.

Hozzánk pedig, a Falu-Gazdaszövetséghez nagyon is közel állt, mert állandó személyes érintkezésben volt velünk. Majdnem egy évtizedig folytattuk az ő egyenes kezdeményezésére azokat a kitűnően bevált olasz-magyar gazdalfjúsági csereakeleket, amelyek emlékét igen sok magyar és olasz gazdalfjú őrzi szerte a két országban, különösen pedig azokat az órákat, amelyeket a Duceval együtt töltöttek csep-lesben és mezőgazdasági munkában. Itália kék ege alatt. A magyar falvakban mindenki tudja, hogy a Duce jó szíve és akarata valósággal újjáépítette Olaszországot, városokat, falvakat, megvéket teremtet, erdőket ültetett, mocsaras vidékeket az emberek százezreivel telepített be, akik ott tisztességes megélhetést is találtak, de ugyanakkor a régi keresztény római kultúra igen sok kincsét is feltárta a világ javára. Mi hittel hisszük, hogy a baráti olasz nemzet a királyi ház vezetésével, amely az olasz élet megtestestítője, megtalálja azt az utat, amely a válságos

időkből kivezet, hogy tovább-építhessük a két nemzet gazdaságát, közti igaz, őszinte és baráti kapcsolatokat.

Mussolini betegsége miatt történt távozása után maga III. Viktor Emánuel király és császár és Itália híres katonai marsallja, Badoglio tábornagy vették kezükbe az olasz nemzet sorsát, amelyet úgy intéztek, hogy a világ színpadán elfoglalt és nagy tradíciójának, hatalmi súlyának megfelelő helyet továbbra is megtarthassa az új európai helyzetben. Ezt a munkát a magyar föld népe aggódó testvéri érzéssel kíséri és figyeli.

Szekeres László

Július 25-én este az olasz rádió röptette világra a hírt: **Benito Mussolini lemondott és III. Viktor Emánuel király és császár a lemondást elfogadva, Badoglio tábornagy nevezte ki Olaszország kormányelnökévé és miniszterelnökké.**

Az olasz király és császár kiáltványt intézett az olasz néphez, amelyet kötelessége teljesítésére, kintásra hívott fel. Ugyaneselek kiáltványt adott ki *Badoglio* tábornagy is, aki bejelentti, hogy

a háború tovább folyik, Olaszországot súlyos csapások érték, de hű marad az adott szóhoz.

A király és császár mellett való tömörülésre szólítja fel az olasz népet.

Badoglio tábornagy azóta megalakította kormányát, Olaszországban tökéletes a rend és a nép számos hazafias tüntetésben fejezte ki, hogy **egységben áll a**

FUTURA
BUDAPEST, K. VIGADÓ-ÚJ.

GABONA-OSZTÁLY
Vásárol buzát, rozsat, sós- és lakármányrúpat, kukoricát, zabot, kölest és hajdinát.

OLAJMAG-OSZTÁLY
Vásárolja az összes olajos magvakat. Szerződéses alapon legnagyobb kedvezményrel szervezi az olajmagvak termelését.

GYAPJU-OSZTÁLY
Az ország gyapju termésének begyűjtését és elosztását végzi és az országos gyapjuvárosokat rendezi.

MAG-OSZTÁLY
Lakármány, magvakat, hulladékokat, fűmárvakat vásárol és elad, termelési szerződéseket köt.

MAGTERMELESI-OSZTÁLY
Édescsillagfűrt, fagyborsót és babot, konyhakertli és virágmagvak szerződéses termelésével foglalkozik.

RAKTÁR ÉS SZARITÓÜZEMI-OSZTÁLY
Vetőmagliszt, gabona, fenyő- és olajosmagvak szárítása.

TÖBB MINT 2000 KIRENDELTSÉG, FŐ-ÉS ALBIZOMÁNYOS

nehéz órákban királya és császára mellett.

Sziciliában az angolszászok óriási erőket vonultatnak fel, előnyomulásuk azonban, saját bevallásuk szerint is, alig leküzdhető ellenállásba ütközik.

Az oroszok nyári offenzívája óriási ember- és anyagvesztéssel mellett semilyen komoly eredményt elérni nem tud.

Erdélyi földbirtokos adománya a hadiárványknak. Egy erdélyi földbirtokos 200 holdas ősi birtokból 50 holdat felajánlott a jelenlegi háborúban elesett honvédhősök árva javára. Az ajándékdíj a békekötés napján megy át a hadiárvák tulajdonába. A honvédelmi miniszter a hadiárványok nevében meglehangú íratban köszönte meg a nemes-szívű adajozó értékes ajándékát. A 200 holdból 50 hold szép erdélyi föld. Azoknak a magyar hősöknek gyermekei részesülnek a drága magyar barázdákból, akik a legértékesebbet, az életüket ajándékozták a hazáért. Hálával, mérhetetlen és örök hálával tartozunk nekik. Parányi hányadát röjünk le legalább az árván megmaradt gyermekeiknek, az apai szeretet elvesztett meletét pótoljuk legalább a mi szeretetünkkel. Az erdélyi földbirtokos jó példával járt elől. Cselekedetét igazi magyar lélek sugallta. Bár mindenki megértendő jelentőségét s nemes elhatározása számos követőre találta.

Petroleumöntött tűzrakás közben a már égett fára özv. *Gilikter* Imréné 79 éves veszprémi asszony. Ruhája lángot fogott és mire segítségére érkeztek, oly súlyos sebeket szenvedett, hogy a kórházban meghalt.

Kitüntetett gazdasági cselédek. Elismerő oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki a földművelésügyi miniszter *Kovács* István galántai, *Mentel* Mihály nyitramalomszegi és *Bogdán* István tarnóci gazdasági cselédeket, ugyanazon munkaadónál hosszú időn át kifejtett példás szolgálatukért. A kitüntetést most adta át ünnepélyesen a járási főszolgabíró.

HÍREK

Hősi halált halt kormányzóhelyettesünk előléptetése. Hősi halált halt kormányzóhelyettesünket, vitéz nagybányai *Horthy* Istvánt a Legfőbb Hadúr az ellenség előtt tanusított áldozatkészsége és önfeláldozása elismerésül, halála után, tartalékos századosrá léptette elő. A magyar ifjúság hős példaképének előléptetését a Magyar Tartalékos Tisztek Lapja most közölte.

Az arany vitézségi érem tulajdonosa! díjmentesen utazhatnak az Alföldi Első Gazdasági Vasút vonalain. A honvédelmi miniszter közhírré tette, hogy *Alföldi Első Gazdasági Vasút* igazgatósága az arany vitézségi éremmel kitüntetettek részére a vasút valamennyi vonalán díjmentesen utazást engedélyezett. Az erre feljogosító szabadjegyet kiállítására végett a vasút igazgatóságához kell a jogosultaknak Békéscsabára fordulniok, az arany vitézségi érem igazolványának és a személyazonosság ellenőrzésére szolgáló fényképnek beállításával.

Nagykörös hűtőházat épít. Nagykörös város képviselőtestülete elhatározta, hogy a gyűlöletértékcsökkentés elősegítése céljából 200.000 pengő költséggel hűtőházat épít.

A pápai nunciusz látogatása a Chinoin-gyárban. *Angelo Rotta* pápai nunciusz meglátogatta a *Chinoin* gyógyszervegyészeti gyár újpesti telepét. Hosszasan időzött az egyes üzemekben és élénk érdeklődést tanusított a gyárban folyó kutató és üzemi munka iránt. A látottak felett teljes meglegedését fejezte ki és végül átadta a pápa áldását a gyár vezetőinek, tisztviselő- és munkáskörének.

Szolnok szobrot állít a hősi halált halt kormányzóhelyettesnek. Szolnok város főterén megkezdtek vitéz nagybányai *Horthy* István, Magyarország hősi halált halt kormányzóhelyettes szobrának alapozási munkálatait. Ezzel egyidejűleg átrendezik a szobor környezetét is. A szobrot *Vastagh* György szobrászművész készíti. A szobornál a kormányzóhelyettes repülőgéneruhában ábrázolja, az emlékmű lábánál egy idős magyar, a nép szimbolizálja, koszorút helyez a talpazatra.

Meghalt gróf Károlyi Imre. Gróf Károlyi Imre július 24-én Nagymágocsoson meghalt. Fiának, ifj. Károlyi Gyula grófnak emlékezetes tragikus halála, majd felesége elvesztése óta betegeskedett.

